การพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการสำหรับนักศึกษาในยุคดิจิทัล

A Development of Media Enhancing Creative Learning Based on Academic Integrity for Students in Digital Age

*ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง[1] และ ธีรวดี ถังคบุตร[2]
*Nuttaporn Lawthong[1] and Theeravadee Thangkabutra[2]
[1]รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
[1]Assoc. Prof. Dr., Faculty of Education, Chulalongkorn University
[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
[2]Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Chulalongkorn University
*Corresponding author. e-mail: nuttaporn.l@chula.ac.th

Received : February 20, 2024
Revised : November 17, 2024
Accepted : November 27, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล 2) พัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการในรูปแบบคลิปวิดีโอ และ 3) ศึกษาผลของการใช้สื่อที่พัฒนาขึ้น ตัวอย่างวิจัยคือนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน 1,010 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามระดับการศึกษา เพื่อตอบแบบสอบถามความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และนักศึกษาจำนวน 89 คน ที่ได้จากการการเลือกแบบเจาะจง เพื่อตอบแบบประเมินคลิปวิดีโอความซื่อสัตย์ทางวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายและโมเดลสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่มีพบมากที่สุดคือ การไม่เคยซื้องานสำเร็จรูปเพื่อนำไปส่งเป็นงานของตน การไม่เคยจ้างให้ผู้อื่นเข้าเรียนแทน และการไม่เคยรับจ้างเข้าเรียนแทนผู้อื่น ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่พบมากที่สุดคือ การลอกการบ้าน การเขียนอ้างอิงงานโดยที่ไม่ได้อ่านแหล่งข้อมูลต้นฉบับนั้นแต่อ่านผ่านงานผู้อื่น และการไม่ได้เขียนอ้างอิงความคิดและข้อความที่นำมาในเนื้อหา แต่เขียนอ้างอิงในรายการอ้างอิง ตามลำดับ นอกจากนี้ เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต และการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ส่งผลให้พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการลดลง 2) สื่อที่พัฒนาเป็นคลิปวิดีโอความซื่อสัตย์ทางวิชาการมีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ประเภทการคัดลอกผลงานวิชาการ แนวทางแก้ไขปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ สัญญาอนุญาตสาธารณะ เป็นต้น นำเสนอในรูปแบบกราฟิก ใช้เวลา 7 นาที ผ่าน YouTube และ 3) ผลการประเมินคุณภาพสื่อที่พัฒนาขึ้นมีค่าในระดับมากทั้งด้านความถูกต้อง ความเป็นไปได้ การบรรลุเป้าหมาย ความเหมาะสม และประโยชน์

คำสำคัญ: ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ, การคัดลอกผลงาน, สื่อ, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this study are to: 1) survey the academic integrity of students in the digital age, 2) develop media that enhance creative learning based on academic integrity for students in the digital age using a video clip, and 3) evaluate the results of using the developed media. The sample consisted of 1,010 university students, selected through stratified random sampling to complete the academic integrity questionnaire, and 89 university students, selected through purposive sampling to assess the quality of the video clip media. Data were analyzed using descriptive statistics and structural equation modeling (SEM). Research results revealed that 1) Students demonstrated a high level of academic integrity, such as never buying assignments, never paying others to attend classes on their behalf, and never profiting from attending classes for others. However, they also exhibited a high level of academic dishonesty behaviors, including copying homework, copying information without reading the original source, and copying information without proper citations. Furthermore, the study confirmed that attitudes toward academic integrity, academic performance, and academic integrity training significantly contribute to reducing academic dishonesty; 2) The developed video clip media addressed topics such as the state and issues of academic dishonesty, the concept of plagiarism, types of plagiarism, strategies to avoid plagiarism, plagiarism detection programs, and Creative Commons. The video clip, which incorporated infographics and animations, was presented in a seven-minute format via YouTube, and 3) The quality assessment of the video clip media was rated at a high level across all criteria, including content and data accuracy, feasibility, achievement of objectives, appropriateness of content and duration, and overall usability.

Keywords: Academic Integrity, Plagiarism, Media, Digital Age

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อปรับปรุงองค์ความรู้ของตนเองให้ทันสมัย ซึ่งจะสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต (life-long learner) (Chen et al., 2020; Derby, 2008; Errami & Garner, 2008; Hafner, 2001; Owen, 2001; Szymkowiak et al., 2021; Virtic, 2012; Wilson, 2001) ซึ่งการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีการกักตัว (lockdown) ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ปกติในห้องเรียนเป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์อย่างกระทันหัน ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในด้านวิธีการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ให้เข้ากับรูปแบบออนไลน์ (Adedoyin & Soykan, 2020; Camargo et al., 2020; Chiu et al., 2021; Dhawan, 2020; Lemay et al., 2021) นอกจากนี้ ในปัจจุบัน การเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์ (artificial intelligence) ยังทำให้เกิดความท้าทายในการศึกษาเป็นอย่างมาก ทำให้คณาจารย์และมหาวิทยาลัยต้องมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Chan & Colloton, 2024) อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อ ทรัพยากร และเทคโนโลยีออนไลน์ที่ผิดวิธีของผู้เรียน โดยเฉพาะการใช้เว็บไซต์ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการโกง (cheating) ที่มีมากกว่า 200 เว็บไซต์ การทำการบ้านหรือข้อสอบร่วมกันและนำเอางานของเพื่อนมาเป็นตัวอย่าง การคัดลอกตัวอย่างรายงาน การนำงานเขียนที่เผยแพร่ฟรีหรือมีค่าจ่ายในรูปแบบออนไลน์มาใช้ส่งงาน โดยอาจมีการปรับปรุงการนำเสนองานดังกล่าวให้กลายเป็นงานของตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่ามีผู้เรียนบางส่วนที่คัดลอกข้อความจากสื่อหรือเว็บไซต์มาใช้ในการพัฒนางานของตนเองโดยไม่ได้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของแนวคิด ซึ่งผู้เรียนอาจไม่ทราบว่าการกระทำดังกล่าวขัดต่อหลักความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หรือจงใจละเมิดการเขียนงานโดยทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่างานดังกล่าวเป็นผลงานของตนเอง (Herdian et al., 2021; Owen, 2001; Surahman & Wang, 2022)

จากการศึกษาเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในต่างประเทศ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่ามีพฤติกรรมหรือเกี่ยวข้องกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในการทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (Anitha & Sundaram, 2021; Hasri et al., 2022; Park et al., 2013; Roig & Caso, 2005) นอกจากนี้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มีความตระหนักเกี่ยวกับการลอกเลียนวรรณกรรมในระดับต่ำและไม่ทราบว่าการลอกเลียนวรรณกรรมเป็นกฎข้อห้ามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ นักศึกษาจำนวนมากไม่ทราบว่าการลอกเลียนวรรณกรรมคืออะไร และยอมรับว่าเคยลอกเลียนวรรณกรรมของผู้อื่นอย่างตั้งใจอีกด้วย (Ramzan et al., 2012) สอดคล้องกับการศึกษาในประเทศไทย ที่พบว่า นักศึกษามีการทำซ้ำ ตัดแปะ ปิดบังตัวตนของแหล่งที่มา ไม่เขียนอ้างอิงผลงานที่ศึกษา ซึ่งทำให้เกิดการคัดลอกผลงานผู้อื่น รวมถึงการทำงานและแบบฝึกหัดแทนกัน โดยผลการวิจัยยังพบว่า นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการและแนวปฏิบัติด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ชวิส ราหุล, 2551; ณัฐพร ศรีสติ, 2548; ดรุณี ดุจสิค, 2557; วิไลวรรณ ศรีสงคราม, 2554) ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตนของนักศึกษาในอนาคต กล่าวคือ พฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการโกงข้อสอบและการลอกเลียนวรรณกรรม อย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Roig & Caso, 2005) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนในระดับการใช้ชีวิตและอาชีพ พบว่า การลอกเลียนวรรณกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการละเมิดกฎกติกาหรือมาตรฐานสังคมในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Lovett-Hooper et al., 2007) และผู้เรียนที่มีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ยังมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ในบริบทอื่น ๆ ของชีวิตด้วย (Guerrero-Dib et al., 2020) ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการยังมีความสัมพันธ์ผกผันกับเจตคติทางจริยธรรม (Cheng et al., 2021) ซึ่งการที่ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการจะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีมุมมองทางจริยธรรมและนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องในอนาคต (Guerrero-Dib et al., 2020)

การเสริมสร้างความซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงจากวิธีการเชิงลบอย่างการตรวจสอบหรือลงโทษพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไปสู่วิธีการเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ เช่น การทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์ทางวิชาการและแนวทางในการทำงานวิชาการที่ถูกต้อง (ASHE Higher Education Report, 2008; Ferguson et al, 2007; McNeil, 2022) นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้เรียนต้องการเรียนรู้แนวทางในการเขียนงานวิชาการที่ถูกต้องและวิธีการหลีกเลี่ยงการคัดลอกผลงานเพื่อนำมาปรับใช้ในการทำงานของตนเอง (Adam, 2016; Bretag et al., 2014) ซึ่งหนึ่งในวิธีการลดพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียนได้ คือการจัดให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Bretag et al., 2014; Chen et al., 2020; Pekovic et al., 2020) ผ่านการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียน และออกแบบการเรียนรู้ตามพฤติกรรมดังกล่าว (Chow et al., 2021)

การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ที่นำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอประกอบการจัดการเรียนรู้สามารถออกแบบโดยใช้เสียงและภาพกราฟิกเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน เพื่อเร้าความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เหมาะสำหรับการทบทวนความรู้ ให้ความรู้และเนื้อหาใหม่ พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ (Gagne et al., 1992) นอกจากนั้นยังสามารถใช้เทคนิคการยกตัวอย่างที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องในการเขียนงานวิจัยและการระบุแนวทางในการหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ซึ่งจากการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คลิปวิดีโอในการจัดการเรียนรู้ พบว่า คลิปวิดีโอควรมีเนื้อหาที่กระชับและมุ่งตรงไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ และสามารถใช้เสียงหรือกราฟฟิกเพื่อสนับสนุนเนื้อหาในการเรียนรู้ (Brame, 2016) ระยะเวลาที่เหมาะสมของคลิปวิดีโอในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ MOOC (massive open online course) ไม่ควรเกิน 9 นาที ซึ่งเป็นระยะเวลาพอเหมาะที่จะดึงดูดหรือเร้าความสนใจของผู้ที่ดูคลิปวิดีโอได้ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ (อนุชัย ธีระเรืองไชยศรี, 2560) นอกจากนี้ ยังพบว่า คลิปวิดีโอความยาวประมาณ 5-15 นาที เป็นเวลาที่ผู้เรียนมองว่าเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของตนเอง (Engeness & Nohr, 2019)

ด้วยสภาพปัญหาและผลจากศึกษาวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมา คณาจารย์จึงต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อปัญหาดังกล่าวมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นงานวิจัยและพัฒนาค่านิยมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนยุคดิจิทัลผ่านกระบวนการหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักศึกษา เพื่อให้มีการรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการทำงานวิชาการอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งใช้สื่อและเทคโนโลยีในเชิงสร้างสรรค์ รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง วิชาชีพ และสังคมภาพรวมในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล
2. เพื่อพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล
3. เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ มีประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐบาล จำนวน 8,139 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

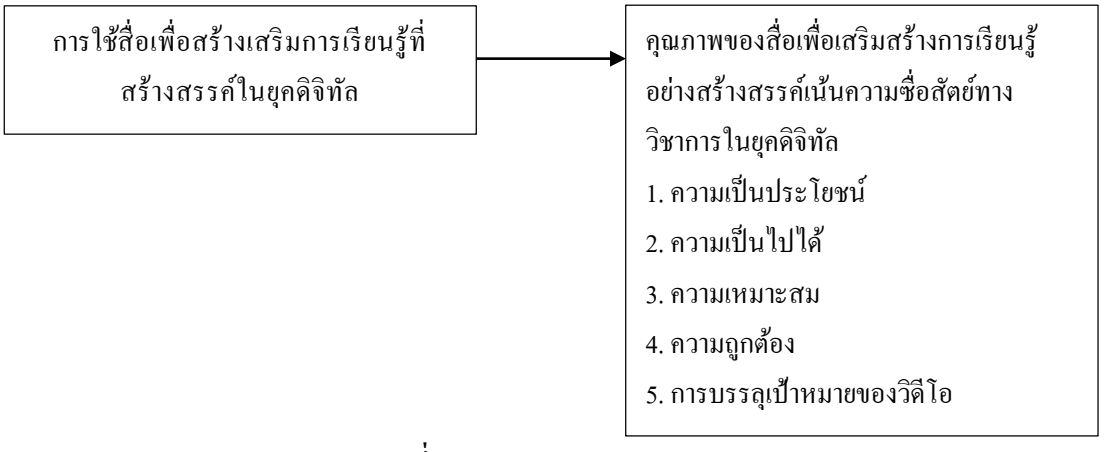
การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดกรอบการศึกษาเฉพาะตัวแปรความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ในการวิจัยเชิงสำรวจระยะที่ 1 ศึกษาตัวแปรความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ขอบเขตในการศึกษาเกี่ยวข้องกับการทำการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนของนักศึกษาด้วยตนเองอย่างซื่อตรง มีการอ้างอิงแหล่งแนวคิด หรือข้อความที่นำมาใช้ในงานที่ศึกษาโดยเฉพาะ แหล่งอ้างอิงจากสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ทั้งนี้ ตัวแปรความซื่อสัตย์ทางวิชาการสำหรับใช้ผลิตสื่อในการวิจัยระยะที่ 2 และ 3 นี้ จะไม่นับรวมตัวแปรเกี่ยวกับการลอกข้อสอบหรือการโกงข้อสอบ ซึ่งในสภาพการจัดสอบนักศึกษาจะถูกห้ามให้เข้าถึงสื่อและเป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบของทางมหาวิทยาลัยขั้นร้ายแรง

สำหรับตัวแปรวิจัย คือ การใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยผลิตสื่อเพื่อใช้ให้กับนิสิตในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และตัวแปรตาม คือ คุณภาพของสื่อที่ช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา ข้อมูลนำเสนอถูกต้อง และบรรลุเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยความซื่อสัตย์ทางวิชาการเน้นเฉพาะการทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายในลักษณะเป็นงานเขียนทางวิชาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้โดยมีประเด็นหลักในการผลิตคือ การรณรงค์สร้างเสริมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และนำสื่อดังกล่าวไปใช้กับนักศึกษาทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้และความตระหนักถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ดังนั้น สมมติฐานของการวิจัยจึงกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่เรียนรู้ผ่านสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ จะรายงานคุณภาพสื่อการเรียนรู้ว่าช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความเหมาะสม

กับเนื้อหาและเวลา ข้อมูลนำเสนอถูกต้อง และบรรลุเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง การศึกษา ค้นคว้า เรียบเรียงงานทางวิชาการโดยสุจริตด้วยตนเอง การไม่นำงานของผู้อื่นมาเป็นเสมือนงานของตน หากมีการนำความคิด หรือข้อความมาจากผู้อื่น ต้องมีการระบุ ข้อความที่คัดลอก หรือถอดความ เรียบเรียงใหม่เป็นภาษาของตนเอง พร้อมทั้งการเคารพงานของผู้อื่นที่นำมาใช้ โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของความคิด และข้อความนั้น ๆ ทั้งในตัวเนื้อหา และในบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิง โดยวัดจากรายการพฤติกรรมที่ปฏิบัติในขณะที่เรียน

พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องในการเรียน การสอบและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การโกงข้อสอบ การลอกการบ้าน การทำการบ้านหรือข้อสอบร่วมกันและนำเอางานของเพื่อนมาเป็นตัวอย่าง การคัดลอกงาน การนำงานเขียนที่เผยแพร่ฟรีหรือมีค่าจ่ายในรูปแบบออนไลน์มาใช้ โดยอาจมีการปรับปรุงการนำเสนองานดังกล่าวเล็กน้อยให้กลายเป็นงานของตนเอง การคัดลอกข้อความจากสื่อหรือเว็บไซต์มาใช้ในการพัฒนางานของตนเองโดยไม่ได้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของแนวคิด หรืออ่านผ่านงานผู้อื่น การจ้างคนอื่นทำการบ้านหรือสอบให้ หรือการหารายได้โดยรับจ้างทำการบ้าน เข้าเรียน หรือสอบให้กับผู้อื่น การแก้ไขผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลสรุปตามที่ต้องการหรือการกรอกแบบสอบถามเองบางส่วนเพื่อให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ การบอกคำตอบให้กับคนอื่นระหว่างที่มีการสอบหรือบอกข้อสอบเก่าให้กับรุ่นน้องหรือนักศึกษาต่างตอนเรียน โดยวัดจากรายการพฤติกรรมที่ปฏิบัติในขณะที่เรียน จำนวน 30 รายการ ด้วยการสอบถามเป็นระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ คือ “ไม่เคย น้อย บางครั้ง บ่อย และเป็นประจำ”

การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง การที่ครูในสถาบันการศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างเสริมสมรรถนะด้านการทำงานวิชาการและการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องของการทำงานวิชาการโดยสุจริต ซึ่ง

มีรูปแบบการวัดเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 10 ข้อคำถาม มีการตอบ 5 ระดับ คือ “เห็นด้วยกับข้อความในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด”

เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง ความรู้สึกที่ให้คุณค่าความสำคัญต่อการทำงานด้วยตนเอง การเคารพ ทรัพย์สินทางปัญญาของแหล่งข้อมูลที่นำมาศึกษาค้นคว้าด้วยการอ้างอิงงานนั้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ซึ่งมีรูปแบบการวัดเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 10 ข้อคำถาม มีการตอบ 5 ระดับ คือ “เห็นด้วยกับข้อความในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด”

สื่อเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง คลิปวิดีโอความซื่อสัตย์ทางวิชาการมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ความเข้าใจความสำคัญเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และนำเสนอแนวทางเชิงบวกเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ถูกต้อง การป้องกัน แก้ไขปัญหาอันเกิดเนื่องจากความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการในอนาคต เนื้อหาของสื่อมีความเกี่ยวกับสภาพปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ประเภทการคัดลอกผลงานวิชาการ แนวทางแก้ไขปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ สัญญาอนุญาตสาธารณะ เป็นต้น การนำเสนออยู่ในรูปแบบกราฟิก ใช้เวลา 7 นาที ผ่าน YouTube ซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยหรือผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษา

ความสามารถทำงานวิชาการโดยสุจริต หมายถึง ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การบ้าน รายงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง และสามารถควบคุมให้ตนเองทำงานนั้นด้วยการกระทำที่ถูกต้อง สุจริตในการทำงานวิชาการ ซึ่งมีรูปแบบการวัดเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 10 ข้อคำถาม มีการตอบ 5 ระดับ คือ “ท่านมีความสามารถในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด”

คุณภาพของสื่อเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ หมายถึง คลิปวิดีโอช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา ข้อมูลนำเสนอถูกต้อง และบรรลุเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เป็นข้อคำถามมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 20 ข้อคำถาม มีการตอบ 5 ระดับ คือ “น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ใช้ระเบียบวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาตัวแปรความซื่อสัตย์ทางวิชาการกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สุ่มตัวอย่างวิจัยแบบแบ่งชั้นจำแนกตามระดับการศึกษา จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และมหาวิทยาลัยในภูมิภาคจำนวน 3 สถาบัน จำนวน 1,106 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 763 คน (69%) และศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 852 คน (77%) เป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับลักษณะประชากรนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ใน

มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ตอบที่ได้ให้ข้อมูลในตอนท้ายของแบบสอบถามว่าได้ตอบตามความเป็นจริงทั้งหมด และตัดผู้ตอบที่ให้ข้อมูลว่าจริงบางส่วนและไม่จริงออก จำนวน 96 คน โดยจะเหลือจำนวนตัวอย่างวิจัยทั้งสิ้น 1,010 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ประกอบด้วยตัวแปรที่ต้องการศึกษา 4 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (20 ข้อ) การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (10 ข้อ) เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (10 ข้อ) และความสามารถทำงานวิชาการโดยสุจริต (10 ข้อ) ซึ่งข้อคำถามได้รับการพัฒนาและปรับปรุงมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง, 2559; Lipson, 2008, Cizek, 1999; LaBeff et al., 1990; Hilbert, 1987; McCabe & Trevino, 1993; Pincus & Schelkin, 2003; Trabue, 1962) เครื่องมือได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติ (Index of item objective congruence: IOC) โดยแต่ละข้อมีค่ามากกว่า .50 และมีค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเมื่อการทดลองใช้กับตัวอย่างวิจัยจำนวน 51 คน อยู่ในช่วง .77 - .91 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ และ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในการศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณ

ระยะที่ 2 การพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อคลิปวิดีโอเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ 1 เรื่อง โดยมีความยาว 7 นาที การพัฒนาใช้โมเดล ADDIE (Gustafson & Branch, 2002) ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ (analysis) ผู้วิจัยวิเคราะห์กลุ่มผู้เรียน ปัญหาที่เกิดในการเรียน จุดมุ่งหมายของการบทเรียน และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดในการเรียนจะใช้ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสำรวจในระยะที่ 1 2) การออกแบบ (design) เมื่อทำการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบเนื้อหา สตอรี่บอร์ด (storyboard) การออกแบบผังการดำเนินงาน (flowchart) กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล 3) การพัฒนา (development) ผู้วิจัยพัฒนาคลิปวิดีโอตามการออกแบบที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและทำการให้ข้อเสนอแนะ (internal validation) จากนั้นนำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 5 คน (external validation) และตัวอย่างวิจัยกลุ่มเล็ก จำนวน 1 ครั้ง ก่อนนำไปใช้กับตัวอย่างวิจัยเป้าหมาย 4) การนำไปใช้ (implementation) โดยนำสื่อที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับตัวอย่างวิจัยจำนวน 118 คน และ 5) การประเมินผล (evaluation) เป็นการประเมินเพื่อประเมินว่าบทเรียนที่พัฒนาขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือไม่ โดยพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา การนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง และการบรรลุเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก (3.51 คะแนนขึ้นไป จากช่วงคะแนน 1-5 คะแนน)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนในรายวิชา 2756305 การวิจัยและสถิติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 118 คน โดยตัวอย่างวิจัยที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การเลือกคือ นักศึกษาที่ได้เรียนรู้บทเรียนที่พัฒนาขึ้นภายหลังการเรียนรู้เกี่ยวพื้นฐานการวิจัย และกำลังอยู่ในช่วงของการพัฒนาโครงร่างการวิจัยของตนเอง โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2 ให้กับตัวอย่างวิจัย ซึ่งได้รับการตอบกลับมาจำนวน

89 คน แบบประเมินแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และการบรรลุเป้าหมายของคลิปวิดีโอ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงอยู่ในช่วง .52 - .77 และ .78 - .88 ตามลำดับ มีผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินที่แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (χ^2 = 3.86, p = .15, CFI = 0.99, SRMR = 0.02, RMSEA = 0.10) โดยเกณฑ์การประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ Best and Kahn (1993) โดยแบ่งระดับการประเมินเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มาก 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง น้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาในยุคดิจิทัล

นักศึกษาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่ มีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูและจรรยาบรรณการวิจัยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.7 และ 54.1 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ตัวอย่างวิจัยมีการประพฤติระดับต่ำ ได้แก่ การซื้องานสำเร็จรูปเพื่อนำไปส่งเป็นงานของตน จำนวน 969 คน (96.3%) รองลงมาคือการจ้างให้นักศึกษาคนอื่นเข้าเรียนแทนและการรับจ้างเข้าเรียนแทนนักศึกษาคนอื่น จำนวน 981 คน เท่ากัน (97.12%) ส่วนผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ตัวอย่างวิจัยมีการประพฤติระดับสูง ได้แก่ การลอกการบ้านเพื่อน มีจำนวน 873 คน (86.80%) รองลงมาคือ การเขียนอ้างอิงงานโดยที่ไม่ได้อ่านแหล่งข้อมูลต้นฉบับนั้นจริง ๆ แต่อ่านผ่านงานผู้อื่น มีจำนวน 841 คน (83.90%) การบอกข้อสอบเก่าให้กับรุ่นน้องหรือนักศึกษาที่มีตอนเรียน (section) ต่างกัน จำนวน 783 คน (78.70%) และการไม่ได้เขียนอ้างอิงความคิดและข้อความที่นำมาในเนื้อหา แต่เขียนอ้างอิงในรายการอ้างอิง จำนวน 777 คน (77.50%) ตามลำดับ

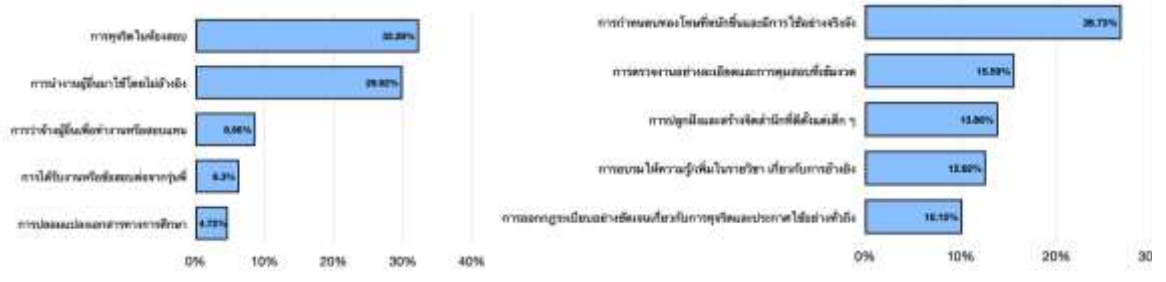
การตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการจากสถาบันการศึกษา พบว่า มาตรการการปลูกฝังที่นักศึกษารับทราบมากที่สุดเป็นเรื่องสถาบันที่ศึกษาได้เน้นย้ำเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (M = 4.43, SD = .729) รองลงมาคือ ครูของฉันคอยเตือนเรื่องการเขียนงานที่อ้างอิงมาจากคนอื่นให้ถูกต้อง (M = 4.38, SD = .831) และมหาวิทยาลัยของฉันรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องการไม่คัดลอกงานวิชาการ (plagiarism) (M = 4.37, SD = .858) ตามลำดับ สำหรับมาตรการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่มีค่าน้อยกว่าข้อความอื่นคือ ครูของฉันให้ เวลาในการปรึกษางานที่เพียงพอ (M = 3.69, SD = .928) รองลงมาคือ ครูของฉันสอนวิธีการเขียนถอดความจาก แหล่งข้อมูลที่ศึกษา (M = 3.84, SD = .996) และครูของฉันเคร่งครัดในการตรวจงานของนักศึกษา (M = 4.00, SD = .829) ตามลำดับ

การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ พบว่า เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามากที่สุดคือ ฉันเห็นว่าการเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมเป็นการแสดงถึงการให้เกียรติกับเจ้าของผลงานที่นำมาศึกษา (M = 4.58, SD = .623) รองลงมาคือ การทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ทำให้ฉันเกิดความภาคภูมิใจ (M = 4.55, SD = .653) และฉันคงรู้สึกไม่ดีหากมีคนนำงานของฉันไปใช้โดยไม่อ้างอิง (M = 4.36, SD = .820) ตามลำดับ สำหรับข้อคำถามด้านลบที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้ใน

ระดับน้อยที่สุด จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำ ซึ่งสะท้อนเจตคติทางบวกต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ได้แก่ ฉันรู้สึกว่าคนที่ไม่ให้เพื่อนลอกงานส่งครูเป็นคนที่เห็นแก่ตัว ($M = 1.73$, $SD = 1.007$) รองลงมาคือ ถ้าไม่ลอกงานมาส่ง ฉันก็จะถูกลงโทษหรือไม่ได้คะแนน ($M = 1.92$, $SD = 1.118$) และฉันคงรู้สึกไม่ดีหากมีคนนำงานของฉันไปใช้โดยไม่อ้างอิง ซึ่งผลการตอบข้อคำถามเหล่านี้สะท้อนผู้ตอบแบบสอบถามว่ามีเจตคติทางบวกต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

การตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานวิชาการโดยสุจริต พบว่า ฉันสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนด้วยตนเอง ($M = 4.22$, $SD = .706$) รองลงมาคือ ฉันสามารถเขียนเรียบเรียงงานด้วยตนเอง ($M = 4.00$, $SD = .739$) และฉันสามารถวางแผนทำงานในการเรียนได้ทันเวลากำหนด ($M = 3.95$, $SD = .792$) ตามลำดับ สำหรับความสามารถในการทำงานวิชาการโดยสุจริตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีทักษะพื้นฐานในการวิจัย ($M = 3.26$, $SD = .819$)

จากการตอบข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษารายงานจากการตอบ พบว่า การการทุจริตในห้องสอบรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลอกข้อสอบเพื่อน แอบค้นหาข้อมูลจากโทรศัพท์ พูดคุยกันในห้องสอบ มีนักศึกษารายงาน 41 คน (32.28%) รองลงมาเป็นการนำงานของผู้อื่นมาใช้/ดัดแปลง และไม่อ้างอิง จำนวน 38 คน (29.92%) และการว่าจ้างผู้อื่นเพื่อให้ทำงานหรือเข้าสอบแทน 11 คน (8.66%) โดยนักศึกษาได้มีข้อเสนอแนะหรือมาตรการส่งเสริมความซื่อสัตย์ทางวิชาการจากการตอบข้อคำถามปลายเปิด พบว่า การกำหนดบทลงโทษที่หนักขึ้นและมีการใช้บทลงโทษอย่างจริงจังไม่มีข้อยกเว้น มีนักศึกษาเสนอแนะให้มีมาตรการดังกล่าวจำนวน 108 คน (26.73%) รองลงมาเป็น การตรวจงานอย่างละเอียดและการคุมสอบอย่างเข้มงวด จำนวน 63 คน (15.59%) และการว่าจ้างผู้อื่นเพื่อให้ทำงานหรือเข้าสอบแทน 56 คน (13.86%) ร้อยละของนักศึกษาที่ตอบข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการและข้อเสนอแนะหรือมาตรการส่งเสริมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ แสดงดังภาพที่ 2

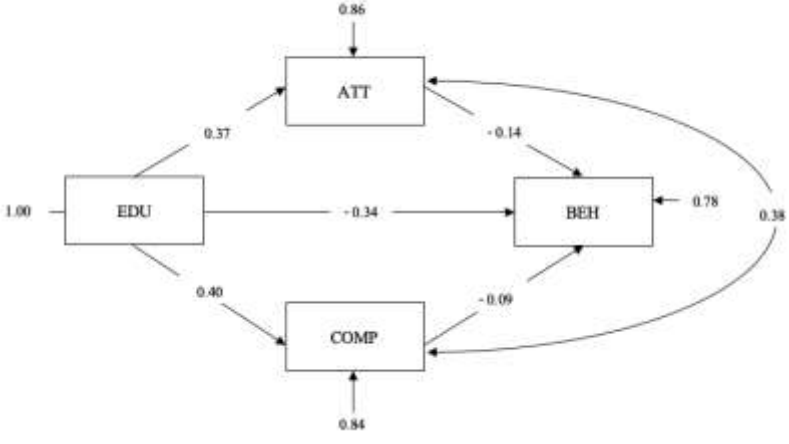

ภาพที่ 2 ร้อยละของนักศึกษาที่ตอบข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ซ้าย) และข้อเสนอแนะหรือมาตรการส่งเสริมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ขวา)

การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ในโมเดลเชิงสาเหตุและผลพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรภายนอก (exogenous variable) คือ การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) ตัวแปรภายในที่เป็นตัวแปรส่งผ่าน (mediating variable) คือ เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

(ATT) และความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต (COMP) โดยตัวแปรภายในที่เป็นตัวแปรส่งผ่านทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ส่วนตัวแปรภายใน (endogenous variable) ที่เป็นตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (BEH) ผลการวิเคราะห์ โดยการใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation modeling: SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล พบว่า เมื่อปรับโมเดลให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ปรากฏดังภาพที่ 3 ซึ่งนำเสนอการประมาณค่าพารามิเตอร์ พร้อมทั้งผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์เป็นอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และค่าสถิติอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ($\chi^2_{(1,969)} = .10$, p = .75) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นมากกว่า .05 ดัชนีระดับความกลมกลืน (goodness of fit index: GFI = 1.00) ดัชนีระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (adjusted goodness of fit index: AGFI = 1.00) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (root mean square residual: RMR < .01) รวมทั้งดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (root mean square error of approximation: RMSEA < .01) มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ และค่าสัดส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ (χ^2 / df) มี ค่าเท่ากับ .10 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการโครงสร้างตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ATT) ความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต (COMP) และพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (BEH) มีค่า R^2 เท่ากับ .14, .16 และ .22 ตามลำดับ แสดงว่า การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ATT) ได้ร้อยละ 14 สำหรับการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต (COMP) ได้ร้อยละ 16 และการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ATT) และ ความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต (COMP) สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (BEH) ได้ร้อยละ 22

พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (BEH) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (ATT) และความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต (COMP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.34 , -.14 และ -.09 ตามลำดับ แสดงว่า การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริตทำให้พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการลดลง ซึ่งการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (EDU) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (BEH) สูงที่สุด นอกจากนี้ พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยส่งผ่านเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการและความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต มีโดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -.09 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น การแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ครูหรือสถานศึกษาควรจัดการอบรมการทำงานทางวิชาการให้แก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการและมีความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการลดลง นอกจากนี้ วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ดีที่สุด คือ การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ดี

2. ผลการพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้

ผู้วิจัยใช้ข้อค้นพบในการวิจัยในระยะที่ 1 ไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบการพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษายุคดิจิทัล โดยข้อมูลที่นำมาเชื่อมโยงระหว่างงานวิจัยทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มีดังต่อไปนี้

นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์รายงานในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่พบมากที่สุดคือ การลอกการบ้านเพื่อน รองลงมาคือ การเขียนอ้างอิงงานโดยที่ไม่ได้อ่านงานนั้นจริง ๆ แต่อ่านผ่านงานผู้อื่น และการไม่ได้เขียนอ้างอิงความคิดและข้อความที่นำมาในเนื้อหาแต่เขียนอ้างอิงในรายการอ้างอิง นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่า หากนิสิตได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ถูกต้อง จะก่อให้เกิดเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการและความสามารถทำงานทางวิชาการโดยสุจริต ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการลดลง ดังนั้น การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ จะทำให้เกิดความรู้สึกเชิงบวกต่อการทำงานวิชาการด้วยความสุจริต อีกทั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการจะช่วยทำให้เกิดความสามารถในการทำงานวิชาการได้อย่างถูกต้อง และตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้จะทำให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ทางวิชาการเพิ่มขึ้น

โดยการรูปแบบการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษามีการรายงานมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษาได้ให้ความสำคัญและรณรงค์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการไม่คัดลอกงานวิชาการ อีกทั้ง ครูผู้สอนได้เอาใจใส่ตรวจงานและตักเตือนเรื่องการอ้างอิงงานอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นมาตรการที่ได้รับการรายงานสูงเป็นอันดับแรกจากผลการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา ซึ่งพฤติกรรมการไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการสามารถแก้ไขป้องกันได้ด้วยการให้ความรู้ในเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากการกระทำผิดส่วนใหญ่เกิดจากการไม่รู้ ดังนั้น การให้ข้อมูลสารสนเทศในเชิงบวกเกี่ยวกับสภาพปัญหาจากความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดลอกผลงานทาง

วิชาการ ประเภทการคัดลอกผลงานวิชาการ แนวทางในการหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขปัญหาการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอก ผลงานทางวิชาการ และสัญญาอนุญาตสาธารณะ เป็นต้น จะช่วยให้นักศึกษามีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางวิชาการเพิ่มขึ้น

ข้อค้นพบดังกล่าว จะนำมาใช้ในการออกแบบเนื้อหาสาระของคลิปวิดีโอระยะเวลา 7 นาที ซึ่งเป็นระยะเวลาในการนำเสนอคลิปวิดีโอที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ MOOC ที่จะดึงดูดหรือเร้าความสนใจของผู้ที่ดูคลิปวิดีโอได้ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ (อนุชัย ธีระเรืองไชยศรี, 2560) โดยใช้อินโฟกราฟิกในการนำเสนอผ่านตัวการ์ตูนแทนภาพบุคคลจริง เพื่อให้มีเนื้อหาที่ไม่สื่อถึงนักศึกษาโดยตรงจนมากเกินไป แต่จะเป็นเหมือนบุคคลที่สาม ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาสาระผ่านภาพการ์ตูนที่มีการเคลื่อนไหวจะช่วยดึงดูดความสนใจและให้ความรู้สึกในเชิงบวกในการรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานวิชาการ โดยสุจริตในลักษณะเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น นอกจากนี้ คลิปวิดีโอยังนำเสนอผ่านช่องทางเว็บไซต์ YouTube ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากทั้งคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ และใช้ระยะเวลาอันสั้นในการศึกษาทำความเข้าใจ รองรับการเรียนรู้จากฟังและการมองเห็นนอกเหนือจากการอ่านทำความเข้าใจรูปแบบสื่อที่เป็นเอกสารต่าง ๆ โดยใช้คำค้นว่า “ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ”

สำหรับขั้นตอนการดำเนินการได้มีการนำคลิปวิดีโอไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ โดยพิจารณาจากความถูกต้อง การนำเสนอให้มีความน่าสนใจ สั้นกระชับ ชัดเจน พร้อมทั้งนำไปให้นักศึกษาระดับปริญญาโทเรียนรู้ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการจัดทำโครงร่างการวิจัย ในวิชาสัมมนาการวิจัย ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะทั้งหมด เพื่อนำมาสู่การปรับแก้ไขคลิปวิดีโอ ความยาว 7 นาที ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาและทดลองใช้กับนักศึกษามาเรียบร้อยแล้ว โดยเนื้อหาสาระภาพคลิปวิดีโอความซื่อสัตย์ทางวิชาการมีการลำดับภาพและเนื้อหาสาระ ดังคลิปวิดีโอนี้ https://www.youtube.com/watch?v=hOlF1b95Jl8&feature=youtu.be

SCAN ME

ภาพที่ 4 คลิปวิดีโอสื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

3. ผลการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้

ผลการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 89 คน ที่ได้ใช้สื่อการเรียนรู้ในรายวิชาการวิจัยและสถิติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยประเมินคลิปวิดีโอใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และการบรรลุเป้าหมายของวิดีโอ ผลการประเมินพบว่า คุณภาพของสื่อเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการในยุคดิจิทัล มีคุณภาพในระดับมากทุกด้าน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้

คุณภาพของสื่อเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการในยุคดิจิทัล	*M*	*SD*	แปลผล
1. ความเป็นประโยชน์	3.96	0.52	มีประโยชน์มาก
2. ความเป็นไปได้	4.06	0.60	มีความเป็นไปได้มาก
3. ความเหมาะสม	4.01	0.58	มีความเหมาะสมมาก
4. ความถูกต้อง	4.08	0.58	มีความถูกต้องมาก
5. การบรรลุเป้าหมายของวิดีโอ	4.04	0.52	มีการบรรลุเป้าหมายมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษา ที่พบว่า พฤติกรรมที่นักศึกษาประพฤติน้อยที่สุดคือ การไม่ซื้องานสำเร็จรูปเพื่อนำไปส่งเป็นงานของตน การไม่เคยจ้างให้ผู้อื่นเข้าเรียนแทน และการไม่เคยรับจ้างเข้าเรียนแทนผู้อื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ต้องมีค่าใช้จ่าย ซึ่งนักศึกษาบางส่วนอาจไม่มีรายได้มากเพียงพอที่จะกระทำได้ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษาประพฤติมากที่สุด พบว่า การลอกการบ้านเพื่อน การเขียนอ้างอิงงานโดยที่ไม่ได้อ่านแหล่งข้อมูลต้นฉบับนั้นจริง ๆ แต่อ่านจากงานของผู้อื่น การบอกข้อสอบเก่ากับรุ่นน้องหรือนักศึกษาที่มีตอนเรียนต่างกัน และการไม่ได้เขียนอ้างอิงความคิดและข้อความที่นำมาในเนื้อหา แต่เขียนในรายการอ้างอิง เป็นพฤติกรรมการไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษาประพฤติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการดังกล่าว (Anitha & Sundaram, 2021; Hasri et al., 2022; Park et al., 2013; Owen, 2001; Roig & Caso, 2005; Whitley, 1998)

ผลการวิเคราะห์การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการจากสถาบันการศึกษา ที่พบว่าเรื่องที่นักศึกษาได้รับมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การเขียนงานที่อ้างอิงมาจากคนอื่นให้ถูกต้อง และการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องการไม่คัดลอกงานวิชาการ (plagiarism) ส่วนเรื่องที่ได้รับการปลูกฝังน้อยคือ การเขียนถอดความจากแหล่งข้อมูลที่ศึกษา และความเคร่งครัดในการตรวจงาน ข้อค้นพบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะคัดลอกงาน หากรับรู้ว่าโอกาสในการถูกจับได้มีน้อยหรือผู้สอนอาจไม่เอาใจใส่ในประเด็นดังกล่าว

(Emenalo, 2016; Megehee & Spake, 2015; McCabe & Trevino, 1993) อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยพบว่า หากนักศึกษาได้รับข้อมูลย้อนกลับในการปรับแก้งาน นักศึกษาจะมีพฤติกรรมการรักษาจรรยาบรรณการวิจัยด้านการลอกเลียนแบบวรรณกรรมในทางบวกที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) การให้โอกาสผู้เรียนในการพัฒนาหรือปรับแก้งานได้หลายครั้งก่อนการส่งจริง การจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการปรึกษางานกับผู้สอนอย่างเพียงพอ และการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานวิจัยที่ถูกต้อง สามารถลดพฤติกรรมการไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียนได้ (Emenalo, 2016; Gallant, 2017) ผู้สอนควรมองปัญหาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียนเป็นปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเรียนรู้กันได้ (Gallant, 2017) ผู้สอนควรนำเนื้อหาเกี่ยวกับการลอกเลียนวรรณกรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหารายวิชา โดยสอนให้ผู้เรียนเห็นกระบวนการในการนำแนวคิดมาเรียบเรียงเขียนงานอย่างถูกต้อง และมีการตรวจทานงานผู้เรียนก่อนส่งงาน (Evering & Moorman, 2012)

ความสำคัญของการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการข้างต้น ยังสะท้อนให้เห็นจากผลการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุพฤติกรรมการไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่พบว่า การได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการมีอิทธิพลโดยรวมต่อการลดพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาที่พบว่า การปลูกฝัง การอบรม การจัดการเรียนรู้ การสร้างเจตคติต่อการทำงานวิชาการที่ต้องให้เกียรติเจ้าของผลงานและการเอาใจใส่ของครูให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสืบค้นและเรียบเรียงงานวิจัยต่างมีผลทำให้พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการลดลง (ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง, 2559; Cizek, 1999; Emenalo, 2016; Gallant, 2017; LaBeff et al., 1990; Evering & Moorman, 2012; Ghajarzadeh et al., 2013; McCabe & Trevino, 1993; Trabue, 1962)

ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่พบว่านักศึกษาเห็นว่าการเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมเป็นการแสดงถึงการให้เกียรติเจ้าของผลงาน สอดคล้องกับแนวทางการปลูกฝังให้นักเรียนไม่มีพฤติกรรมการลอกเลียนวรรณกรรมของ Evering and Moorman (2012) ที่กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนทราบถึงสาเหตุของการให้เกียรติต่องานเขียนของผู้อื่นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการทำงานวิชาการต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เรียนควรเห็นถึงความสำคัญของการอ้างอิงงานในแง่ของการเชื่อมโยงองค์ความรู้เข้าไว้ด้วยกัน (Santosh, 2019) เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความสามารถทำงานวิชาการโดยสุจริตที่นักศึกษามีพฤติกรรมบ่อยครั้งที่สุด พบว่าเป็นเรื่องการทำงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนและการเขียนเรียบเรียงงานด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า หากนักศึกษาสามารถวางแผนการทำงานได้ทันเวลาและมีเวลาเพียงพอในการทำงาน จะช่วยให้นักศึกษาทำงานวิชาการโดยสุจริตมากขึ้น (Hilbert, 1987) อย่างไรก็ตาม หากนักศึกษาเห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายยากเกินความสามารถของตนและการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่ขาดการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของผู้เรียน (Cizek, 1999; Gallant, 2017; LaBeff et al., 1990; Trabue, 1962; McCabe & Trevino, 1993)

ผลการพัฒนาสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่มีเนื้อหาสาระของคลิปวิดีโอระยะเวลา 7 นาที พบว่า เป็นระยะเวลาที่มีความเหมาะสมที่จะสามารถเร้าความสนใจของผู้เรียนสำหรับการ

จัดการเรียนรู้ในรูปแบบคลิปวิดีโอได้ตั้งแต่ต้นจนจบ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง, 2548; วสันต์ อติศัพท์, 2533; อนุชัย ธีระเรืองไชยศรี, 2560; Engeness & Nohr, 2019) นอกจากการนี้ การพัฒนาคลิปวิดีโอโดยมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาที่ต้องการ การใช้เสียงหรือกราฟฟิกเพื่อสนับสนุนเนื้อหาในการเรียนรู้ และการใช้ตัวการ์ตูนในลักษณะบุคคลที่สาม สามารถดึงดูดความสนใจ ให้ความรู้สึกเชิงบวกต่อเนื้อหาในเชิงสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนอีกด้วย (Brame, 2016; Gagne et al., 1992) ซึ่งสะท้อนให้เห็นอยู่ในผลของวิเคราะห์คุณภาพสื่อทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และการบรรลุเป้าหมายของวิดีโอ ที่พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการใช้สื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษาประเมินว่าคุณภาพคลิปวิดีโอมีค่าในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีเจตคติเชิงบวกกับเนื้อหาความซื่อสัตย์ทางวิชาการ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Thompson et al. (2017) ที่พบว่านักศึกษาต่างชาติชาวเอเชียที่ไปศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ เห็นว่า การจัดการอบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการให้กับนักศึกษา มีประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การลอกเลียนวรรณกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา สื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมีตัวอย่างพฤติกรรมที่เข้าข่ายความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการดังกล่าว สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของมหาวิทยาลัย Yale ที่ระบุขั้นตอน 3 ขั้นตอนในการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) การเตือนผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการตั้งแต่ต้นในประมวลรายวิชา (course syllabus) 2) การอธิบายนิยามและยกตัวอย่างความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และ 3) การลงมือปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการอ้างอิงงาน (Yale Poorvu Center for Teaching and Learning, n.d.) ซึ่งจาก 3 ขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นว่าคลิปวิดีโอที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในขั้นการอธิบายนิยามและยกตัวอย่างความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำหรับผู้เรียน ควรเรียนรู้ให้เข้าใจถึงการพัฒนางานทางวิชาการที่คำนึงถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยศึกษานิยามและตัวอย่างพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการจากสื่อที่พัฒนาขึ้น เพื่อทำความเข้าใจและหลีกเลี่ยงพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการดังกล่าว รวมถึงเพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองทั้งด้านการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต

1.2 สำหรับคณาจารย์ ควรสร้างความรู้สึกให้เกียรติเจ้าของผลงานให้แก่นักศึกษา ผ่านการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมให้มีความถูกต้อง และสร้างความภูมิใจให้กับนักศึกษาในการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง โดยคณาจารย์ควรจัดให้มีเวลาปรึกษางานที่เพียงพอ และเอาใจใส่ในการสอนวิธีถอดความจากแหล่งข้อมูลที่ศึกษา รวมถึงเคร่งครัดในการตรวจงานของนักศึกษาให้มากขึ้น ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบ

การคัดลอกผลงานวิชาการ เช่น Turnitin หรือการใช้ปัญญาประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่มีฟังก์ชันการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (AI detector / plagiarism checker) เช่น Grammarly หรือ Quillbot

1.3 สำหรับผู้บริหารและสถาบันอุดมศึกษา ควรจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการทำงานทางวิชาการที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนและคณาจารย์ เพื่อให้ผู้เรียนและคณาจารย์มีเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และพัฒนาความสามารถในการทำงานวิชาการโดยสุจริต และสนับสนุนเครื่องมือหรือโปรแกรมในการทำงานทางวิชาการที่มีฟังก์ชันในการช่วยให้ผู้วิจัยสามารถรวมรวบ คัดเลือก และอ้างอิงงานวิจัยได้อย่างถูกต้องและสะดวก เช่น Mendeley Manager เพื่อส่งเสริมการทำงานทางวิชาการอย่างสุจริต รวมถึงสนับสนุนเครื่องมือและโปรแกรมที่ช่วยให้สามารถตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการทำงานเพื่อป้องกันผลกระทบทางลบทางการเรียนของผู้เรียน การอบรมและการสนับสนุนดังกล่าว จะทำเกิดการให้เกิดการสร้างบรรยากาศการพัฒนาผลงานทางวิชาการอย่างถูกต้องที่คำนึงถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการอย่างสร้างสรรค์

1.4 สำหรับผู้กำหนดนโยบาย ควรมีการออกประกาศแนวทางปฏิบัติการทำงานผลงานทางวิชาการของคณาจารย์และผู้เรียนที่ถูกต้อง ทันสมัย และชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในงานวิชาการ ที่คำนึงถึงจริยธรรมในการทำงาน และเผยแพร่ให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เข้าถึงและยอมรับร่วมกัน รวมถึงการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการได้อย่างเท่าเทียมและเสมอ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาหรือคณาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการที่ถูกต้องและมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 เนื่องจากสื่อเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เน้นความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่นักศึกษาที่พัฒนาขึ้นเน้นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการคัดลอกทางวิชาการ ซึ่งเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ดังนั้น ควรมีการพัฒนาคลิปวิดีโอในประเด็นอื่น ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ทางวิชาการในการสอบ หรือการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้อย่างถูกต้องตามหลักความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

2.2 การศึกษาผลด้านความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ควรมีการสร้างเครื่องมือวัดความรู้เกี่ยวกับการอ้างอิงงานวิชาการที่ถูกต้องและเจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการก่อนและหลังการจัดกระทำเพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์ทางวิชาการ นอกจากนี้ ควรมีการวัดความซื่อสัตย์ทางวิชาการโดยตรงผ่านการประเมินผลงานนักศึกษาที่จัดทำบทความวิชาการ รายงานศึกษาค้นคว้า บทความวิจัย และรายงานวิชาการ หรือการใช้โปรแกรมหรือปัญญาประดิษฐ์ในการตรวจสอบการคัดลอกงานทางวิชาการในการตรวจงานนักศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำหรับทุนอุดหนุนการวิจัย สัญญาเลขที่ กบง. 2559-175 ประจำปีงบประมาณ 2559 และขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัย นายศิวกร มาลากุลและนายภูรินท์ เทพสถิตย์

รายการอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา.* โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.

ชวิส ราหุล. (2551). *การศึกษากิจกรรมศิลปะในระบบออนไลน์ที่ส่งเสริมจริยธรรมวิชาการของนักศึกษาศิลปะระดับปริญญาตรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/30525

ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง. (2559). *การพัฒนาชุดแบบเรียนจรรยาบรรณการวิจัยด้านการลอกเลียนวรรณกรรมสำหรับนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพร ศรีสติ. (2548). *ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/6793

ดรุณี ดุจสิค. (2557). การคัดลอกงานของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิงในงานเขียนเชิงวิชาการของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ: สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไข. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 34*(2), 194-207.

วสันต์ อติศัพท์. (2533). *การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและการฝึกอบรม.* โอเดียนสโตร์.

วิไลวรรณ ศรีสงคราม. (2554). *การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องการลอกเลียนวรรณกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีบนพื้นฐานผลการวิจัยสำรวจและการวิเคราะห์เอกสาร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/35926

อนุชัย ธีระเรืองไชยศรี. (2560). *เอกสารประกอบการบรรยาย MOOC*. เอกสารอัดสำเนา.

Adam, L. (2017). Student Perspectives on Plagiarism. In T. Bretag (Ed.), *Handbook of Academic Integrity* (pp. 519-535). Springer.

Adedoyin, O. B., & Soykan, E. (2020). Covid-19 pandemic and online learning: The challenges and opportunities. *Interactive Learning Environments*, 31(2), 863-875. https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1813180

Anitha, P., & Sundaram, S. (2021). Prevalence, types and reasons for academic dishonesty among college students. *Journal of Studies in Social Sciences and Humanities, 7*(1), 1-14.

ASHE Higher Education Report. (2008). Table of Contents. *ASHE Higher Education Report, 33*, 1-143. https://doi.org/10.1002/aehe.3305

Best, J., & Kahn J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Allyn and Bacon.

Brame, C. J. (2016). Effective educational videos: Principles and guidelines for maximizing student learning from video content. *CBE Life Sciences Education, 15*(4), Essay 6. https://doi.org/10.1187/cbe.16-03-0125

Bretag, T., Mahmud, S., Wallace, M., Walker, R., McGowan, U., East, J., Green, M., Patridge, L., & James, C. (2014). 'Teach us how to do it properly!' An Australian academic integrity student survey. *Studies in Higher Education, 39*(7), 1150–1169. https://doi.org/10.1080/03075079.2013.777406

Camargo, C. P., Tempski, P. Z., Busnardo, F. F., Martins, M. D. A., & Gemperli, R. (2020). Online learning and COVID-19: a meta-synthesis analysis. *Clinics, 75*, Article e2286. https://doi.org/10.6061/clinics/2020/e2286

Chan, C. K. Y., & Colloton, T. (2024). *Generative Al in higher education: The ChatGPT effect*. Routledge.

Chen, C., Long, J., Liu, J., Wang, Z., Wang, L., & Zhang, J. (2020). Online academic dishonesty of college students: A review. *Proceedings of the 2020 International Conference on Advanced Education, Management and Social Science (AEMSS2020), 448,* 156-161. https://doi.org/10.2991/assehr.k.200723.121

Cheng, Y., Hung, F., & Hsu, H. (2021). The relationship between academic dishonesty, ethical attitude and ethical climate: The evidence from Taiwan. *Sustainable Citizenship and Education, 13*(21), Article 11615. https://doi.org/10.3390/su132111615

Chiu, T. K. F., Lin, T., & Lonka, K. (2021). Motivating online learning: The challenges of COVID-19 and beyond. *The Asia-Pacific Education Researcher, 30*(3), 187-190. https://doi.org/10.1007/s40299-021-00566-w

Chow, H. P. H., Jurdi-Hage, R., & Hage, H. S. (2021). Justifying academic dishonesty: A survey of Canadian university students. *International Journal of Academic Research in Education, 7*(1), 16-28. https://doi.org/10.17985/ijare.951714

Cizek, G. J. (1999). *Cheating on tests: How to do it, detect it, and prevent it.* Erlbaum.

Derby, B. (2008). Duplication and plagiarism increasing among students. *Nature, 452*, 29. https://doi.org/10.1038/452029c

Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems, 49*(1), 5-22. https://doi.org/10.1177/0047239520934018

Emenalo, F. C. (2016). Management strategies for curbing the prevalence of plagiarism in project writing amongst students of Imo State University Oweeri. *Universal Journal of Educational Research, 4*(9), 1965-1972. https://doi.org/10.13189/ujer.2016.040906

Engeness, I., & Nohr, M. (2019). Videos as teaching and learning resources for developing pre- and in-service teachers' professional digital competence in the ICTMOOC. *Proceedings of EMOOCs 2019: Work in Progress Papers of the Research, Experience and Business Tracks.*

Errami, M., & Garner, H. (2008). A tale of two citations. *Nature, 451*, 397-399. https://doi.org/10.1038/451397a

Evering, L. C., & Moorman, G. (2012). Rethinking plagiarism in the digital age. *Journal of Adolescent & Adult Literacy, 54*(1). 35-44. https://doi.org/10.1002/JAAL.00100

Fass, R. A. (1986). By honor bound: Encouraging academic honesty. *Educational Record, 67*(4), 32-36.

Ferguson, K., Masur, S., Olsen, L., Ramirez, J., Robyn, E., & Schmaling, K. (2007). Enhancing the Culture of Research Ethics on University Campuses. *Journal of Academic Ethics, 5*, 189-198. https://doi.org/10.1007/s10805-007-9033-9

Gagne, R. M., Briggs, L. J., & Wager, W. W. (1992). *Principles of Instructional Design* (4th ed.). Harcourt Brace Jovanovich.

Gallant, T. B. (2017). Academic integrity as a teaching & learning issue: From theory to practice. *Theory Into Practice, 56*(2), 88-94. https://doi.org/10.1080/00405841.2017.1308173

Hafner, K. (2001, June 28). *Lesson in the school of cut and paste.* https://www.nytimes.com/2001/06/28/technology/lessons-in-the-school-of-cut-and-paste.html

Hasri, A., Super, R., Azman, N. D. N., Sharip, H., & Yamin, L. S. M. (2022). Students' Attitudes and Behavior towards Academic Dishonesty during Online Learning. *Proceedings of International Academic Symposium of Social Science 2022, 82*(1), Article 36. https://doi.org/10.3390/proceedings2022082036

Herdian, Mildaeni, Nurrahma, I., Wahidah, & Rohmah, F. (2021). "There are always ways to cheat" Academic dishonesty strategies during online learning. Journal of Learning Theory and Methodology, *2*(1), 61-67. https://doi.org/10.17309/jltm.2021.2.02

Hilbert, G. (1987). Academic Fraud: prevalence, practices, and reasons. Journal of Professional Nursing, 3(1), 39-45. https://doi.org/10.1016/S8755-7223(87)80026-1

How to stop plagiarism. (2012). *Nature*, *481*, 21-23. https://doi.org/10.1038/481021a

Gagne, R., Briggs, L., & Wager, W. (1992) *Principles of Instructional Design*. Holt, Rinehart, and Winston.

Gehring, D., & Pavela, G. (1994). *Issues and perspectives on academic integrity.* National Association of Student Personnel Administrators.

Ghajarzadeh, M., Hassanpour, K., Fereshtehnejad, S., Jamali, A., Nedjat, S., & Aramesh, K. (2013). Attitude towards plagiarism among Iranian medical students. *Journal of Medical Ethics, 39*(4)*,* 249. DOI:10.1136/medethics-2012-100560

Guerrero-Dib, J. G., Portales, L., & Heredia-Escorza, Y. (2020). *Impact of academic integrity on workplace ethical behaviour. International Journal for Educational Integrity, 16*(2). https://doi.org/10.1007/s40979-020-0051-3

Gustafson, K., & Branch, R. (2002). *Survey of Instructional Development Models* (4th ed.). Eric Publications.

LaBeff, E. E., Clark, R. E., Haines, V. J., & Diekhoff, G. M. (1990). Situational Ethics and College Student Cheating. *Sociological Inquiry, 60*(2), 190-198. https://doi.org/10.1111/j.1475-682X.1990.tb00138.x

Lehman, K. (2010, October). *Stemming the tide of plagiarism: One educator's view*. Library Media Connection.

Lemay, D. J., Bazelais, P., & Doleck, T. (2021). Transition to online learning during the COVID-19 pandemic. *Computers in Human Behavior Reports, 4*, Article 100130. https://doi.org/10.1016/j.chbr.2021.10013

Lipson, C. (2008). *Doing Honest Work in College: How to Prepare Citations, Avoid Plagiarism, and Achieve Real Academic Success* (2nd ed.). University of Chicago Press.

Lovett-Hooper, G., Kommarraju, M. Weston, R., & Dollinger, S. J. (2007). Is plagiarism a forerunner of other deviance? Imagined futures of academically dishonest students. *Ethics & Behavior, 17*(3), 323-336. https://doi.org/10.1080/10508420701519387

Ma, H., Lu, E., Turner, S., & Wan, G. (2007). An empirical investigation of digital cheating and plagiarism among middle school students. *American Secondary Education, 35*(2), 72-84.

Maramark, S., & Maline, M. B. (1993). *Academic dishonesty among college students.* Office of Research, U.S. Department of Education.

Megehee, C. M., & Spake, D. F. (2008). The Impact of Perceived Peer Behavior, Probable Detection and Punishment Severity on Student Cheating Behavior. *Marketing Education Review, 18*(2), 5-19. https://doi.org/10.1080/10528008.2008.11489033

McCabe, D. L. (1993). Faculty responses to academic dishonesty: The influence of student honor codes. *Research in Higher Education, 34*(5)*,* 647-658. https://www.jstor.org/stable/40196116

McCabe, D. L., & Trevino, L. K. (1993). Academic dishonesty: Honor codes and other contextual influences. *Journal of Higher Education, 64*(5), 522-538. https://doi.org/10.2307/2959991

McNeill, L. (2022). Changing “hearts” and minds: Pedagogical and institutional practices to foster academic integrity. In S. E. Eaton, & J. C. Hughes (Eds), *Academic Integrity in Canada: An Enduring and Essential Challenge* (pp. 487-503). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-83255-1_25

National Writing Project with DeVoss. N., Eidman-Aadahl, E., & Hicks, T. (2010). *Because digital writing matters. Improving student writing in online and multimedia environments*. Jossey-Bass.

Nitterhouse, D. (2003). Plagiarism - Not just an “academic” problem. *Teaching Business Ethics, 7*, 215-227. https://doi.org/10.1023/A:1025017019246

Owen, T. (2001). Learning with technology. *The English Journal, 90*(1). 101-104. https://doi.org/10.2307/821744

Park, E., Park, S., & Jang, I. (2013). Academic cheating among nursing students. *Nurse Education Today. 33*(4)*,* 346-352. https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.12.015

Pekovic, S., Janinovic, J., Vuckovic, D., & Djokovic, R. (2020). Tools for preventing academic dishonesty: The role of e-learning tutorial for academic integrity. *Proceedings of 12th International Conference on Education*. https://doi.org/10.21125/edulearn.2020.1270

Pincus, H. S., & Schmelkin, L. P. (2003). Faculty perceptions of academic dishonesty: A multidimensional scaling analysis. *Journal of Higher Education. 74*(2), 196-209.

Ramzan, M., Munir, M. A., Siddique, N., & Asif, M. (2012). Awareness about plagiarism amongst university students in Pakistan. *Higher Education, 64*(1), 73-84.

Roig, M., & Caso, M. (2005). Lying and cheating: Fraudulent excuse making, cheating, and plagiarism. *The Journal of Psychology, 139*(6), 485-494. https://doi.org/10.3200/JRLP.139.6.485-494

Santosh, A. B. R. (2019). Understanding the Citation and Way Forward. *European journal of dentistry, 13*(2), 129-130. https://doi.org/10.1055/s-0039-1697210

Schmelkin, L. P., Gilbert, K., & Silva, R. (2010). Multidimensional scaling of high school students’ perceptions of academic dishonesty. *The High School Journal, 93*(4), 156-165.

Strom, P., & Strom, D. (2007). Cheating in middle and high school. *The Educational Forum, 71*(2). 104-116. https://doi.org/10.1080/00131720708984924

Surahman, E., & Wang, T. (2022). Academic dishonesty and trustworthy assessment in online learning: A systematic literature review. *Journal of Computer Assisted Learning, 38*(6), 1535-1553. https://doi.org/10.1111/jcal.12708

Sweeny, S. (2010). Writing for the instant messaging and text messaging generation: Using new literacies to support writing instruction. *Journal of Adolescent & Adult Literacy, 54*(2), 121-130. https://doi.org/10.1598/JAAL.54.2.4

Szymkowiak, A., Melovic, B. Dabic, M., Jeganathan, K., & Kundi, G. S. (2021). Information technology and Gen Z: The role of teachers, the internet, and technology in the education of young people. *Technology in Society, 65*, Article 101565. https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2021.101565

Thompson, L. W., Bagby, J. H., Sulak, T. N., Sheets, J., & Trepinski, T. M. (2017). The cultural elements of academic honest. *Journal of International Student. 7*(1). 136-153.

Trabue, A. (1962). Classroom cheating: An isolated phenomenon? *Educational Record, 43*(4), 309–316.

Virtic, M. P. (2012). The role of internet in education. *Proceedings of DIVAI 2012 - 9th International Scientific Conference on Distance Learning in Applied Informatics, Štúrovo, Slovakia, 243-250*

Whitley, B. E. (1998). Factors associated with cheating among college students: A review. *Research in Higher Education, 39*, 235-274. https://doi.org/10.1023/A:1018724900565

Wilson, J. (2001). Hi-tech plagiarism: New twist on a perennial problem. *Acumen, 1*(1), 4.

Yale Poorvu Center for Teaching and Learning. (n.d.). Teaching about academic integrity and plagiarism. https://poorvucenter.yale.edu/strategic-resources-digital-publications/wr-instructor-resources/addressing-academic-integrity-and-plagiarism/teaching-about-academic-integrity-and-plagiarism